

Klastips "Waarom moeten we dat leren?"

🕒 5 oktober 2017

Nog maar 5 minuten ver met je les en je hoort een leerling tussen zijn tanden vragen: "Waarom moeten we dat leren? Zijn we daar iets mee?". Over een stukje leerstof of over erger: over je vak. Moet je die vraag dan negeren, weglachen of beantwoorden? Klasse vroeg het aan Jelle Jolles, hoogleraar Neuropsychologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam en auteur van 'Het Tienerbrein'.

"'Waarom moeten we dat leren', lijkt misschien een vervelende vraag – eentje die je ter verantwoording roept -, maar het is **logisch dat leerlingen die stellen**. Als leraar weet je dat je leerlingen onderwijs nodig hebben om hun plek te verwerven in de grote wereld. Dat beseffen we door onze eigen ervaringen, doordat we kunnen terugkijken op wat we geleerd hebben."

"Maar een kind of tiener ontwikkelt pas later de vaardigheid om de **consequenties van hun gedrag** te overzien. Waarom ze bepaalde leerstof moeten leren, waar die interessant voor is, en waarom ze op school moeten zitten, dat kunnen ze nog moeilijk inzien."

"Jongeren kunnen nog moeilijk inschatten waarom bepaalde leerstof interessant voor ze is en waarom ze op school moeten zitten"

Jelle Jolles - hoogleraar Neuropsychologie

dat inzicht wel al hebben. Terwijl we allemaal voorbeelden kennen van jongeren die beslissingen nemen die duidelijk onnodig zijn en zelfs tot lichamelijke en geestelijke schade kunnen leiden, net omdat ze **niet bezig zijn met het langetermijneffect.**"

Geen rijbewijs zonder theorie

"Als leraar kan je **de vraag het best beantwoorden**. Vertel je leerlingen waarom (ook saaie) leerstof belangrijk is, waarom je voor een bepaalde aanpak kiest. Dat is niet altijd gemakkelijk. En dat betekent zeker niet dat je compromissen moet sluiten en leerstofonderdelen minder diepgaand moet aanpakken omdat je leerlingen het anders niet 'leuk' vinden."

"Probeer leerlingen ook niet te overtuigen dat alles wat ze moeten leren 'toch een beetje leuk is'. **Wees eerlijk**: wat leerlingen 'domme' leerstof vinden, is soms essentieel om verder te komen op school en in de maatschappij. Zonder die 'saaie' theorie haal je dat felbegeerde rijbewijs terecht niet."

"En zijn geschiedenislessen nuttig? Wellicht minder dan technieklessen als een leerling later als automechanicien zijn centen wil verdienen. Maar ze zijn bijzonder zinvol omdat ze de **persoonlijke groei van leerlingen** stimuleren en ervaringen van anderen aanreiken. Ook dat is de taak van onderwijs."

"Lessen die de persoonlijke groei van leerlingen stimuleren, ook dat is de taak van onderwijs"

Jelle Jolles - hoogleraar Neuropsychologie

topvoetballer. Ook die heeft jaren aan een stuk aan zijn techniek moeten schaven om als topspeler voetbalmatchen te beslissen. Ook hij kan kritiek hebben als zijn trainer hem laat slalommen tussen kegels. Want die kegels staan er niet tijdens de match. Klopt, maar het slalommen op training maakt dat hij behendiger dribbelt tijdens de wedstrijd."

Napoleon en manipulatieve wereldleiders

"Je kan leerlingen inschakelen om hun klasgenoten te motiveren. Eentje die vertelt hoe hij zijn Frans kon gebruiken op reis of op zijn vakantiejob. Maar het is nog beter om bij je leerlingen een **mentaal beeld** op te roepen. Leer ze zich inbeelden en vertellen waarom de lessen belangrijk voor ze kunnen zijn."

"De veldtocht van Napoleon waar zowat het hele Franse leger omkwam? Die vertelt hoe vreselijk fout het kan lopen met een machtswellustige leider. Dan leg je snel de link met vandaag – zowel naar machtige bedrijfsleiders en bankencrisissen als naar manipulatieve heersers of wereldleiders. **Kijken naar de geschiedenis loont**, want je ontdekt en ontrafelt voortdurend mechanismen die ook in je eigen leven spelen, je begrijpt mogelijke consequenties en je leert dat ingrijpen niet zo simpel is."

"Ik geloof overigens niet dat leerlingen de vraag 'waarom moeten we dat leren' stellen als een soort tijdrekertje om de leraar op een vrijdagmiddag weg te lokken van zijn leerstof. Misschien die ene uitzonderlijke keer wel. Maar als leraar ken je je leerlingen, en je weet snel of die **vraag gemeend is of niet.**"

 Bart De Wilde

◀ 1

 [Leerlingenparticipatie \(https://www.klasse.be/thema/leerlingenparticipatie/\)](https://www.klasse.be/thema/leerlingenparticipatie/)

 [Leraar lager \(https://www.klasse.be/rol/leraar-lager/\)](https://www.klasse.be/rol/leraar-lager/), [Leraar secundair \(https://www.klasse.be/rol/leraar-secundair/\)](https://www.klasse.be/rol/leraar-secundair/)